

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

ORAZ ZACHOWANIA SIĘ W SYTUACJACH

KRYZYSOWYCH I NADZWYCZAJNYCH

MAJ 2019.

SPIS TREŚCI

I. PROCEDURA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

II. PROCEDURA -WTARGNIECIE NAPASTNIKA /TERRORYSTY

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAMACHU BOMBOWEGO

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DOSTRZEŻENIA
PODEJRZANEGO PAKUNKU

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA
WEWNĘTRZNEGO

VI. PROCEDURA REAGOWANIA W SZKOLE W SYTUACJI UJAWNIEŃ
CYBERPRZEMOCY

I. PROCEDURA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

1. Wszyscy pracownicy szkoły, którzy znajdują się na terenie budynku szkoły lub terenach przyległych, zobowiązani są do natychmiastowego reagowania na wszelkie zachowania nieznanych osób oraz zwracania uwagi na nietypowe przedmioty pozostawione w okolicy szkoły i natychmiastowego zgłaszania takich sytuacji osobom pełniącym funkcje kierownicze lub innym ich reprezentującym.

W szczególności:

a/monitorowania budynku szkoły, terenów przyległych do budynku, jego wyposażenia i otoczenia (obszar przyległy do budynku z infrastrukturą należącą do placówki, ograniczony ogrodzeniem), zwracania szczególnej uwagi na osoby poruszające się w otoczeniu szkoły, obserwujące szkołę, wchodzące na jej teren lub pojawiające się w okolicy szkoły.

b/zwracania uwagi na nietypowe przedmioty pozostawione w okolicy szkoły lub pojazdy zaparkowane w nietypowych miejscach lub o szczególnych cechach – bez tablic rejestracyjnych, świadczące o dużym wyeksploatowaniu, auta dostawcze lub nienależące do pracowników szkoły, rodziców (pozostawione na dłuższy czas bez opieki).

2. Po zakończeniu zajęć, należy zamykać drzwi i bramy prowadzące do szkoły. Osoby odpowiedzialne – panie z obsługi administracyjnej szkoły lub ostatnia wychodząca ze szkoły osoba wg grafiku.

3. Do budynku prowadzi jedno główne wejście. Klucze wejściowe znajdują się w stałym posiadaniu osób upoważnionych.

Za klucze do drzwi wejściowych budynku odpowiada dyrektor, panie z obsługi administracyjnej szkoły. Zestaw zapasowych kluczy i księga wpisów znajduje się u pani Sekretarki

4. Obowiązkiem pani dozorującej jest monitorowanie głównego wejścia do szkoły i niedopuszczanie do swobodnego poruszania się po terenie szkoły osoby wchodzącej do budynku (niezwiązanej z codziennym życiem szkoły) i skierowanie jej do sekretariatu, gdzie nastąpi weryfikacja danych i zapis w księdze wejść.

Pani dozorująca, która opuszcza stanowisko, jest zobowiązana do zgłoszenia tego faktu w sekretariacie szkoły.

II. PROCEDURA -WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA /TERRORYSTY

- 1) System alarmowy Placówki zawiera hasło „napastnik” – (dźwięk); wyraźnie odróżnia się on od systemu alarmowania na wypadek ewakuacji i dotyczy przypadku, gdy zaistnieje konieczność pozostania w pomieszczeniach.
- 2) W przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec, należy przestrzegać następujących zasad:
 - Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się)
 - Wycisz i uspokój uczniów
 - Zaopiekuj się uczniami ,należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
 - Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony
 - Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji „Terrorysta - osoba posługująca się bronią, która eliminuje lub próbuje wyeliminować osoby znajdujące się na określonym obszarze, w obiekcie lub budynku”.
 - Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
 - Nie przemieszczaj się .Stań poniżej linii okien, zejdz ze światła drzwi .
 - Zejdz z linii strzału, połów się na podłodze
 - Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
 - Nie otwieraj nikomu drzwi
 - W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.
 - Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
 - Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon
 - Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
 - Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego .
 - Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.
 - Nie zwracaj na siebie uwagi.
 - Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
 - Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
 - Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.

- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

3. W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować .
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom
- Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy
- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAMACHU BOMBOWEGO

/Dotyczy wszystkich pracowników, którzy znaleźli się w centrum zdarzenia/

1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
2. Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji
3. Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
4. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
5. Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
6. Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową
8. W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły
9. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury: Dyrektor placówki lub osoba przez niego upoważniona.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DOSTRZEŻENIA PODEJRZANEGO PAKUNKU

- 1) Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona
- 2) Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania
- 3) Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji
- 4) Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
- 5) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku
- 6) Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
- 7) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową
- 8) W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły
- 9) Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury: Dyrektor placówki lub osoba przez niego upoważniona.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNEGO

Do najważniejszych zagrożeń wewnętrznych w szkole należą: agresywne zachowania ucznia oraz zjawisko tzw. fali, korzystanie przez uczniów z substancji psychoaktywnych, kradzież lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, pedofilia, pornografia, prostytutcja, picie alkoholu, wypadek lub czyn karalny dokonany przez ucznia

Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje: dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor, pedagog szkolny lub nauczyciel zastępujący.

1. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
2. Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli jest obecna w danym dniu w szkole), pedagoga i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę/nauczyciela oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
3. W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) w/w osoby odpowiedzialne natychmiast wzywają karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
4. Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły (lub osoby zastępującej)
5. Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
6. Pedagog szkolny lub wychowawca (ew. nauczyciel obserwujący zdarzenie) przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.

7. Pedagog powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.
8. W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Pedagog lub wychowawca powinien przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
9. W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie i/lub regulaminie szkoły.

VI. PROCEDURA REAGOWANIA W SZKOLE W SYTUACJI UJAWNIECIA CYBERPRZEMOCY

I. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice lub inni uczniowie – świadkowie zdarzenia, nauczyciele. Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek cyberprzemocy, procedura interwencyjna obejmuje:

- udzielenie wsparcia ofierze przemocy;
- zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

II. Ustalenie okoliczności zdarzenia, konsekwencje i zadośćuczynienie:

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie (ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków).
3. Należy zadbać o udział nauczyciela informatyki w procedurze interwencyjnej, szczególnie na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy.
4. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
5. Podejmuje się działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy. W sytuacji, gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów (zgodnie z art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną)
6. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się, ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.
7. W przypadku gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, wychowawca lub pedagog szkolny powinien podjąć następujące działania:
 - Przeprowadzenie rozmowy z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej.
 - Omówienie z uczniem skutków jego postępowania i poinformowanie o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane.
 - Zobowiązanie sprawcy do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów.

- Ustalenie ze sprawcą sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.

8. Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy (nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy).

9. Należy powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi przebiegu zdarzenia, a także zapoznać z materiałem dowodowym i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka.

10. Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte w statucie szkoły, takie same, jak w przypadku każdego rodzaju przemocy.

11. Podejmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody – czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z sieci itp.;
- czas trwania prześladowania – czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;
- świadomość popełnianego czynu – czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze (niektóre akty cyberprzemocy popełniane są nieświadomie lub z niewielką świadomością konsekwencji), jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości itp.;
- motywację sprawcy – należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie;
- rodzaj rozpowszechnianego materiału.

12. Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzieloną przez pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy lub nauczyciela.

13. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy zostają poinformowani o problemie, podjętych działaniach szkoły i w miarę potrzeb, otrzymują wsparcie i pomoc specjalistów.

14. Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.

15. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor

powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z Ustawy o postępowaniu z nieletnimi.

16. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne itp.), dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji i do sądu rodzinnego.